

การถอดองค์ความรู้เกษตรกรต้นแบบด้านบ้านเกษตรกรอินทรีย์
สำนักงานเกษตรอำเภอพยุหะ

เรื่อง การปลูกหอมแดงอินทรีย์

เกษตรกรเจ้าขององค์ความรู้

- นายชนวัฒน์ สมมุติโชติหิรัญ อายุ 46 ปี
- เกิด 18 กรกฎาคม 2515
- ที่อยู่ 119 ม.5 ต.โนนเพ็ก อ.พยุหะ จ.ศรีสะเกษ
- เป็นสมาชิกกลุ่มหอมแดงอินทรีย์ บ้านโพธิ์น้อย-บ้านโพธิ์ศรี
- มาตรฐานที่ได้รับการรับรอง อยู่ในระยะปรับเปลี่ยนปี ที่ 4

กิจกรรมที่ดำเนินการ

การปลูกหอมแดงอินทรีย์ในระยะแรกต้นทุนจะสูงเนื่องจากว่าต้องจ้างแรงงานในการปรับปรุงดิน การถอนหญ้าออกจากแปลงปลูก เป็นต้น แต่พอทำมาสักระยะ ต้นทุนก็เริ่มลดลง ปริมาณผลผลิตที่ได้เมื่อปีที่ผ่านมา(2560) จำนวน 2.5 ตัน/ไร่ ต้นทุนอยู่ที่ 30,000 บาท/ไร่ ได้กำไรสุทธิ 40,000 บาท/ไร่ ส่วนการตลาดสำหรับการขายหอมแดงอินทรีย์นั้น จะขายที่ตลาดเกษตรกร (ถนนคนเดินศรีสะเกษ) บ้างก็มีเครือข่ายหอมแดงอินทรีย์ในจังหวัดมารับซื้อ และบางครั้งร่วมนำหอมแดงไปขายตามนิทรรศการต่างๆ ที่หน่วยงานราชการจัดขึ้น

ความเป็นมาและความสำคัญ

ครอบครัวของนายธนวัฒน์ สมมุติโชติหัญ ประกอบอาชีพเกษตรกรรมเป็นหลัก ได้แก่ ข้าว หอมแดง กระเทียม พริก เลี้ยงเป็ด เลี้ยงไก่ เลี้ยงปลา เป็นต้น ซึ่งต้นทุนต่อไร่ค่อนข้างสูง และคุ้นชินกับการทำเกษตรแบบสารเคมีมาเป็นเวลานาน อยู่มาวันหนึ่งได้มีญาติพี่น้อง ชักชวนให้รวมกลุ่มกันทำหอมแดงอินทรีย์ จึงตกลงเข้าร่วมกลุ่ม เนื่องจากเห็นว่าการปลูกหอมอินทรีย์นอกจากจะช่วยลดต้นทุนการผลิตแล้ว ยังทำให้ปลอดภัยต่อตัวเองและผู้บริโภค และได้เข้ารับการอบรมเรื่องการทำหอมแดงอินทรีย์กับศูนย์พัฒนาการเกษตรภูสิงห์ อันเนื่องมาจากพระราชดำริ , สำนักงานเกษตรจังหวัด, สำนักงานเกษตรอำเภอ (โครงการพัฒนาคุณภาพพืชสู่มาตรฐานสินค้าอินทรีย์ และส่งเสริมการปลูกพืชอาหารสัตว์) พร้อมทั้งได้รับเลือกจากศูนย์วิจัยพืชสวนให้เป็นแปลงสาธิต แปลงทดลอง การปลูกหอมแดงอินทรีย์อีก นั่นจึงเป็นจุดเริ่มต้นให้ทำการปลูกหอมแดงอินทรีย์เรื่อยมา

ขั้นตอนการปลูกหอมแดงอินทรีย์

- เริ่มต้นจากการเตรียมดิน โดยการหว่านถั่วเขียวไว้ทำปุ๋ยพืชสด แล้วไถกลบ 1 รอบ ประมาณ 1 เดือน ก่อนปลูก
- ก่อนที่เราจะเริ่มปลูกเราควรเตรียมดิน อย่างน้อย 1 อาทิตย์ โดยไถพรวนดิน ภายในอาทิตย์นั้นๆ 2 ครั้ง โดย 3 วันไถครั้งหนึ่ง เมื่อเตรียมดินเสร็จแล้วเราก็เริ่มลงมือปลูกเลย

สิ่งที่ต้องเตรียม

- 1.พันธุ์หอมแดง
- 2.ฟางข้าว
- 3.อุปกรณ์ทำแปลงผัก เช่น จอบ คราด

เมื่อเราเตรียมอุปกรณ์ทุกอย่างแล้วเริ่มลงมือ

1. เริ่มจากการไถแปลงขนาดกว้าง 1.5 เมตร ความยาวแล้วแต่ความสะดวกในการรดน้ำ
2. เมื่อไถเสร็จเราก็เริ่มเขี่ยแปลงโดยใช้คราด ให้ดินสม่ำเสมอ
3. นำพันธุ์หอมแดงไปแช่น้ำที่มีเชื้อราไตรโคเดอร์มา ประมาณ 1 ชั่วโมง เมื่อแช่เรียบร้อยแล้ว ก็ลงมือไถ

4. เมื่อปักพันธุ์หอมแดงเสร็จเราก็นำฟางข้าว มาคลุมแปลง เพื่อดูซับความชื้นในแปลง
5. หลังจากนั้นเราก็รดน้ำ เข้า-เย็น
6. เมื่อปลูกหอมแดงได้ 15 วัน นำน้ำหมักจากน้ำขาวข้าวที่ตัวเอง ไปฉีดพ่น 1 ครั้ง/สัปดาห์หรือ

8. หากมีแมลงรบกวนก็ฉีดด้วยน้ำหมักสมุนไพรเพื่อไล่แมลง
9. ก่อนที่หอมแดงจะลงหัว ก็ฉีดพ่นด้วยฮอร์โมนไข่
10. เมื่อหอมแดงโตพอที่จะเก็บผลผลิต ต้องมีผ้าใบรองพื้นเพื่อป้องกันการปนเปื้อนต่างๆ
11. การขายจะขายแบบคัดขนาด คือ เล็ก กลาง ใหญ่

ปัจจัยแห่งความสำเร็จ การมีเครือข่ายที่ดี มีครอบครัวที่เข้าใจ ย่อมนำพาเราไปสู่จุดที่ประสบความสำเร็จ
หลักแนวคิดในการทำงาน เราต้องซื่อสัตย์ต่อตัวเองและผู้บริโภค และที่สำคัญอย่าเป็นน้ำที่เต็มแก้ว

ผู้ดำเนินการถอดองค์ความรู้

นางสาวเบญจมาศ พันธุ์ดี นักวิชาการส่งเสริมการเกษตรชำนาญการ สำนักงานเกษตรอำเภอยะนิง